

Nr 631

Av herr **Stenberg**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 165, med förslag till lag om inskränkning i rätten att förvärva jordbruksfastighet m. m.*

Kungl. Maj:t har framlagt förslag till jordförvärvslag, prop. 165/1955. Oavsett vilken inställning man har till denna lag kunna i ett par hänseenden allvarliga erinringar riktas mot förslaget.

Bestämmelsen i 2 § första stycket medför, att lagstiftningen onödigtvis kommer att beröra även köpare av fastighetsdelar, som avstyckats för annat än jord- eller skogsbruksändamål, t. ex. tomtplatser för bostäder och sommarnöjen. Sådana köpare bli nämligen tvungna att ansöka om avstyckning inom tre månader, om fånet ej skall bli ogiltigt. Man måste allvarligt befara, att många sådana köpare av okunnighet komma att försitta denna fatalietid och att många fång därför bli ogiltiga. Risk för rättsförluster kommer därigenom att uppstå. Vad departementschefen anfört i detta sammanhang (prop. sid. 59 f) synes ej bärkraftigt och saknar stöd av erfarenheten. Ur synpunkten att lagstiftningen bör för allmänheten vålla minsta möjliga krångel bör den åsyftade bestämmelsen utgå.

Bestämmelsen i 2 § andra stycket sista meningen medför att den tungrodda dubbelprövningen av s. k. tillskottsförvärv — dels av lantbruksnämnderna, dels av jorddelningsmyndigheterna — som vidlåder nuvarande lagstiftning i onödigt hög grad bibehålles. Jorddelningslagstiftningens villkor för fastighetsbildning äro i regel strängare än de regler, som kunna tillämpas vid prövning av förvärvstillstånd. Dessutom torde bestämmelserna i närmast föregående mening («— — — samt anledning ej finnes till antagande att egendomen med större fördel kan läggas till annat jordbruk») medföra en fullt tillräcklig begränsning av jorddelningsmyndigheternas kompetensområde i förevarande sammanhang.

De synpunkter som här anförts torde kunna tillgodoses genom följande ändringar i den föreslagna lagen.

1 §.

Fast egendom — — — — — dock ej.

1. där kronan — — — — — eller skogsmark.
7. där egendomen utgör del av fastighet, som genom avstyckning avskilts eller skall avskiljas för annat ändamål än jordbruk eller skogsbruk.

8. där, i fall som avses i 2 §, underställning av förvärvsfrågan ej sker. Förvärvstillstånd skall — — — — — eljest avvisas.

2 §.

Avser fång del av fastighet, som genom avstyckning skall avskiljas för jordbruks- eller skogsbruksändamål, och göres skriftlig ansökan om avstyckning inom tre månader efter fånget, skall frågan om förvärvstillstånd, om sådant ej sökts, av förrättningsmannen underställas lantbruksnämndens prövning. Sådan underställning må dock underlåtas där egendomen skall sammanläggas med jordbruk, varåt förvärvaren ägnar sig, och anledning ej finnes till antagande att egendomen kan med större fördel läggas till annat jordbruk.

Med stöd av det anförda hemställes,

att riksdagen ville besluta om i motionen föreslagna ändringar i det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget till ny jordförvärvslag.

Stockholm den 22 april 1955

N. Stenberg